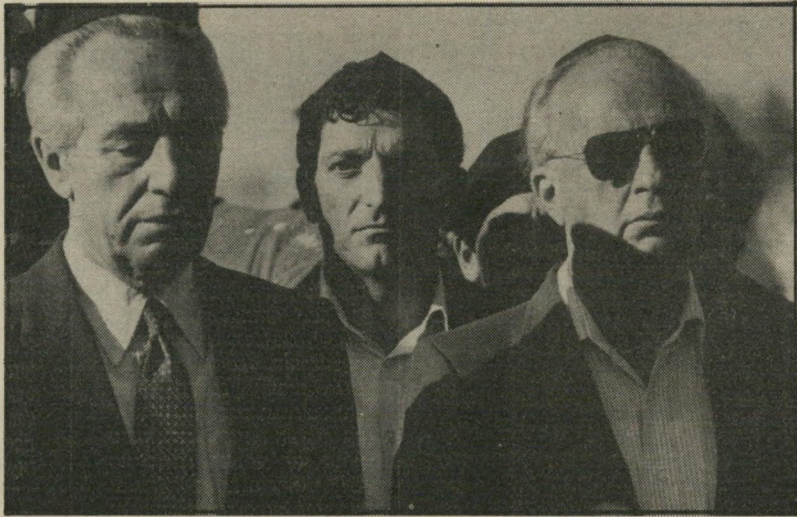

המפרידות

בריטניה וארצות-הברית, או ההרים המפרידים בין שווייץ ושכנותיה — הם שעיצבו את ההיסטוריה הלאומית שלהן.

הגיאוגרפיה הובילה את ארצות-הברית מן החוף המזרחי אל החוף המערבי. הגיאוגרפיה הופכת את יפן למעצמת-יבוצא עולמית. לא רת ישראל, אלא הגיאוגרפיה של ארץ-כנען קבעה את דמותה של מלכות-ישראל הקדומה.

לפי השקפת-עולם זו, האידאולוגיה ממלאה רק תפקיד מישני בקביעת המדיניות. לכל היוותר היא משנה את התפאורה, את הסמלים החיצוניים. שתי מדינות, שיש ביניהן שותפות-אינטרסים ברורה על רקע גיאוגרפי, יתגברו על הניגודים האידאולוגיים שבניהן. לא כן להיפך: גם ארץ-ישראלוגיה קומוניסטית משותפת לא מנעה את היריבות בין רוסיה וסין, הנובעת מן המציאות הגיאוגרפית.

על רקע זה כדאי לבחון את היחסים המזורים בין ישראל ואיראן, שהחלו ב"מי השאה", שהגיעו אז לפריחה, ושנמדי

הרגע המשעשע ביותר היה גם האופייני ביותר.

רוברט מק'פארלן, איש המועצה לביטחון לאומי של ארצות-הברית, הגיע בחשאי לאיראן. הוא נשא עימו עוגה בצורת מפתה, וספרת-נ"ך נוצרי.

העוגה באה לסמל את פתיחת הדלת לחידוש היחסים בין איראן והמערב. התנ"ך הכיל מסר מתוחכם עו יותר. הנשיא רונלד רגן רשם בו בכתב-ידו ובחתימתו פסוק מהברית החדשה. בדרך זו ביקש מק'פארלן להוכיח לאיראנים כי הוא פועל אכן בשליחות הנשיא עצמו. לא היה בידו אישור אחר. יומייה-שליחות לא רצו לסבך את הנשיא יותר מדי.

שני סמלים: תנ"ך נוצרי לקנאים המוסלמים, ועוגה לרוציח-ההמונים. עד כאן זהו סיפור אמריקאי. אבל יש לו היבט טיים-ישראליים.

כפי שפירסמו העיתונים האמריקאים, העוגה היתה מתוצרת-ישראל. ולפי אותם המקורות, לא היה רוברט מק'פארלן הנוסע היחידי באותו מטוס.

עמירם ניר (למעלה, בין רבין ופרס) נסע עם מק'פארלן והביא עוגה לחומייני. זאת היתה הרפתקה. אולם מאחוריה עומדת השקפה פוליטית בת עשרות בשנים

שבים עכשיו בימי שילטונו של גדול שונאיה של ישראל עלי-אדמות.

איראן-חורניה-חבש

העניין הישראלי באיראן מסתכם במילה לועזית אחת: "פריפריה".

המילה פריפריה מורכבת משתי מילים יווניות, ופירושה: הגבול של שטח עגול, השוליים שלו. המושג הפוליטי הזה נולד בישראל ומן-מה אחרי קום המדינה, ואולי עוד לפני כן.

עיקרו: ישראל היא מדינה במצור. מסכיבה העולם הערבי. הערבים נמצאים מכל עבריה. מצד פון עיראק ועד חוף מארוקו. מצפון סוריה ועד דרוס-תימן.

זהו מעגל המצור. כדי לפרוץ אותו, צרכה ישראל לחפש בעלות-ברית שמעבר למעגל הזה, מדינות לא-ערביות שיש להן ריב היסטורי עם שכי ניהן הערביים.

הכלל הוא: היריב של יריבי הוא ידידי. זהו כלל עתיק כחיי עמים כבחי בני-אדם.

כאשר מסתכלים במפה בראייה זו, קל לגלות את המועמדים הטבעיים לברית עם ישראל: איראן ממזרח, תורכיה בצפון, אתיופיה בדרום.

איראן היא מדינה מוסלמית-שיעית, אך לא ערבית. שפתה שייכת למישפחה ההודית-אירופית. הגזע שלה אינו שמי. (ארוף הטלר דגל בעליונות הגזע הארי, הנקרא על שם איזור כמי זרח איראן.) ובעיקרו: יש לה יריבות היסטורית עתיקת-ימים עם שכנתה הערבית, עיראק.

תורכיה היא מדינה מוסלמית-סוניית, אך לא ערבית. התורכים פלשו למרחב הזה בימי הביניים, ומוצאם מאסיה התיכונה. הם הקימו את האימפריה העות'מאנית, וררו בערבים במשך מאות בשנים. יש לה ריב עם שכנתה הערבית, סוריה.

אתיופיה היא מדינה נוצרית-קופטית, המייחדת את עצמה על פי האגדה למלכת-שבא. סמל מלכה היה גור-אריה-יהודה. אתיופיה מוקפת מדינות מוסלמיות העוינות אותה — סודאן ממערב, סומאליה ממזרח, חבל אריתריאה, שהוא בעיקרו מוסלמי, ושסופח עליידי אתיופיה. מנהל מילחמת-שיחור ממושכת.

כך נולד כמעט מעצמו רעיון הפריפריה — לא כתוצאה מתהליך מחשבתי עמוק (בצמרת בישי ראל אין איש חושב באופן שיטתי על בעיות מדיניות) אלא באופן מעשי ופרגמטי.

חסידיה של תורה זו סבורים כי לאידאולוגיה הרישמית של מדינה יש פחות השפעה על מעשיה מאשר הנתונים הגיאוגרפיים. ולראיה (לרידום): ברית-המועצות מנהלת את אותה המדיניות עצמה כמו רוסיה הצארית. הים המפריד בין

זוהי ההגדרה הנחרצת ביותר של התורה הגיאופוליטית — תורה הטוענת כי הגורם החשוב ביותר בחיי העמים והיחסים ביניהם בכל התקופות הוא הגורם הגיאוגרפי.

היה בו גם עמירם ניר, שליחו של שימעון פרס, יועץ ראשיה-ממשלה.

מוות לישראל!

מוות לציונים!

כיום אין עוד ספק כי כל פרשת הנשק האמריקאי לאיראן נולדה כמוחות ישראלים. ישראלים הם שהגו את הרעיון. ישראלים הם ששיכנעו (או "הדיחו") את האמריקאים לספק את הנשק. ישראלים הם ששלחו את הנשק הראשון, באישור מוקדם (או שלא באישור מוקדם) של הנשיא רגן.

ישראלים הם שהמציאו את ההצדקה לעסקות — קיומם של "איראנים מתונים" מיסטריוזים, אשר יוכלו לבוא במקום האיית-אללה חומייני כבוא היום, ואשר השפעתם תגבר תורות לנשק. ישראלים גם המציאו את הרעיון של "סחורה תמורת דם" — נשק תמורת בני-ערובה.

שמותיהם של יעקב נמרודי, אל שווימר, רויד קימחי, עמירם ניר ושימעון פרס צצים במבוכ הזה מאחורי כל פינה.

ואכן, על כל פרט של הפרשה טבוע חותם מוכר של תיחבום-ישראלי.

השאלה היא: מה הגיע את הישראליים? ציניקאי יומר: הכסף. כסף לסחור-ינשק יש-ראליים, בני-חוסתו של המישטר. כסף למערכת הביטחון. ואולי גם כסף לקרנות מיפלגתיות סמויות.

נניח שכן, אך גם אז זוהי תשובה שיטחית בלבד. שהרי ברור כי עיסקה כזאת לא היתה מתבצעת, גם תמורת מיליונים גלויים וסמויים, אילו היה הנשק צריך להישלח, למשל, לכוחות אש"ף. כלומר: עיסקה כזאת, גם על רקע ציני, יכולה לעלות על הדעת ולהתבצע רק אם יש לה תשתית אידאולוגית ופוליטית (או לפחות, אם אין לה מניעה אידאולוגית ופוליטית).

מה הרקע האידאולוגי והפוליטי הזה, שאיפשר לישראלים לספק נשק למדינה שמטרתה המוצהרת היא, לשחרר את ירושלים מידי הציונים? ואשר המוני תושביה צורחים בכל הזדמנות: "מוות לישראל! מוות לציונים!?"

צריכים להביט במכה

פוליון הגדול אמר פעם: אם אתה רוצה להבין את ההיסטוריה של ארץ, הסתכל במפה.